

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН
УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН **2022**

Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ

Б.Амгалан /Эрүүл мэндийн газрын Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн дарга/

Сүхэе хэсэгтэй гэрээтэй байсан
Умнуговийн эрүүл мэндийн газар

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Бодлогын баримт бичиг

Нөхцөл байдлын мэдээлэл, статистик

Цаашид анхаарах асуудал

НИЙГМИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧГИЙН ҮНДСЭН ЗАРЧИМ

Бүх нийтийн эрүүл мэндийн
хамралтад хүрэх

Эрүүл мэндийн тусламж
үйлчилгээнд “Хэнийг ч
орхигдуулахгүй байх”

Эрүүл мэндийн тэгш
байдлыг хангах

ХЭРЭГЖИЖ БУЙ БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГ

Монгол Улсын хөгжлийн урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичиг

АЛСЫН ХАРАА - 2050

Дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичиг

❖ Төрөөс эрүүл мэндийн талаар баримтлах бодлого (2017-2026 он)

❖ Монгол Улсыг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэл

Богино хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичиг

❖ Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр

❖ Монгол Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө

❖ Арга хэмжээний төлөвлөгөө

Аймгийн дунд богино хугацааны хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн бүх баримт бичиг

Нийгмийн эрүүл мэндийн бодлого

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН
УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН **2022**

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ
ҮНЭТ ЗҮЙЛ

ХҮНИЙ
ХӨГЖИЛ

АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА
ДУНДАЖ ДАВХАРГА

ЭДИЙН
ЗАСАГ

САЙН
ЗАСАГЛАЛ

НОГООН
ХӨГЖИЛ

АМАР ТАЙВАН
АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ

БҮСЧИЛСЭН
ХӨГЖИЛ

УЛААНБААТАР БА
ДАГУУЛ ХОТ

“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого

I үе шат 2021-2030. Эрүүл мэндийн чанар, хүртээмжтэй тогтолцооны шинэчлэлийн үе - Иргэн, гэр бүл, ажил олгогчийн оролцоонд тулгууралсан НЭМ-ийн тогтолцоо бэхэжсэн байна. - Товлолын дархлаажуулалтыг хамралтыг нэмэгдүүлж, ВГ, сүрьеэгийн тохиолдлыг бууруулсан байна.

II үе шат 2031-2040. Амьдралын зөв дадал, хэвшилтэй иргэнийг төлөвшүүлэх үе

III үе шат 2041-2050 Эрүүл амьдралыг дэмжих үе

2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа

- 2.2.4. Аймаг, дүүргийн түвшинд хүн амд нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх нийгмийн эрүүл мэндийн төвийг байгуулна.
- 2.2.5. Иргэн бүрийг 2 жил тутамд урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд тогтмол хамрагддаг болгож хэвшүүлнэ.

Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө”

- 2.1.1. Иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлж, иргэн бүр. урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх эрүүл мэндийн үзлэг, оношилгоонд тогтмол хамрагдах нөхцөлийг олон улсын жишигт нийцүүлэн сайжруулж, эрүүл идэвхтэй амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлэх үндэсний хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлнэ
- Эрүүл мэндийг дэмжих төв байгуулна
- Зарим аймагт ЗӨСТ, хил боомтуудад тандалтын нэгж байгуулна

МОНГОЛ УЛСЫН УРТ ХУГАЦААНЫ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО
АЛСЫН ХАРАА 2050

АЛСЫН ХАРАА 2050

МОНГОЛ УЛСЫН УРТ ХУГАЦААНЫ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

Нийгмийн эрүүл мэндийн нэн шаардлагатай 10 гол тусламж үйлчилгээ (ДЭМБ)

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН
УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН **2022**

1. Хүн амын эрүүл мэндийн байдлыг судлах, тандах;
2. Эрүүл мэндийн аюул, эрсдэл, онцгой байдлын үед шуурхай хариу арга хэмжээ авах, тогтмол хянах;
3. Орчны болон хүнсний аюулгүй байдлыг хангах, эрүүл мэндийг хамгаалах бусад арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;
4. Эрүүл мэндийг дэмжих, нийгмийн сөрөг хүчин зүйлийн нөлөө, тэгш бус байдлыг багасгах;
5. Өвчин эмгэгээс урьдчилан сэргийлэх, эрт оношилж илрүүлэх;
6. Эрүүл мэндийн үйлчилгээг оновчтой удирдан, зохион байгуулах;
7. Нийгмийн эрүүл мэндийн чадварлаг боловсон хүчний нөөцийг хүртээмжтэй бүрдүүлэх;
8. Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үзүүлэх бүтэц, санхүүжилтийн тогтвортой байдлыг хангах;
9. Хүн амыг бодитой мэдээллээр хангаж эрүүл мэндээ хамгаалахад татан оролцуулах, идэвхжүүлэх;
10. Нотолгоо түшсэн бодлого боловсруулах, хэрэгжүүлэх үүднээс нийгмийн эрүүл мэндийн судалгааг хөгжүүлэх.

2025 ОН ХҮРТЭЛХ ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНИЙ 9 ЗОРИЛТОТ ТҮВШИН

Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчнийг эмчлэх хямд өртөгтэй нэн чухал технологи, эм, үүний дотор Ерөнхий нэршлийн эмийн хүрэлцээг **80%-д** хүргэх.

Архи согтууруулах ундааны хэрэглээг наад зах нь **10%** бууруулах

Цусны даралт ихсэх өвчний тархалтыг **25%** -иар бууруулах эсвэл тархалтын хэмжээг барих

*ЗҮРХ СУДАСНЫ ӨВЧИН, ХОРТ ХАВДАР, ЧИХРИЙН ШИЖИН, АМЬСГАЛЫН ЗАМЫН АРХАГ ӨВЧИН ЗЭРГЭЭС ҮҮДСЭН НАС БАРАЛТЫН ЭРСДЭЛИЙГ **25%-ИАР** БУУРУУЛАХ*

Хөдөлгөөний дутагдалтай хүн амын тархалтыг **10%** бууруулах

Чихрийн шижин, таргалалтын өсөлтийг зогсоох

Давс/натрийн давсны хэрэглээг **30%** бууруулах

Зүрхний шигдээс, тархины харвалтаас сэргийлэхийн тулд Эрсдэл бүхий хүмүүсийн **50-нас доошгүй хувь** нь эмчилгээ, зөвлөгөө авах боложтой байх

Тамхины хэрэглээг **30%** бууруулах

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛД ХӨТЛӨХ 17 ЗОРИЛГО 2016-2030

Монгол Улсын “Тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”

2021-2025 онд 10000 хүн амд ногдох зүрх, судасны өвчлөлөөс шалтгаалсан нас баралтыг 17.4, хорт хавдраас шалтгаалсан нас баралтыг 10.5 хүртэл бууруулах.

НИЙГМИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР ТУСГАГДСАН ХӨТӨЛБӨР, ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН
УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН **2022**

ЭХ, ХҮҮХЭД, НӨХӨН
ҮРЖИХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

ХАВДРЫН ЭСРЭГ

ЭЛЭГ БҮТЭН
МОНГОЛ

ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

ОРЧНЫ ЭРҮҮЛ МЭНД

ЭРҮҮЛ, ИДЭВХТЭЙ
АМЬДРАЛ

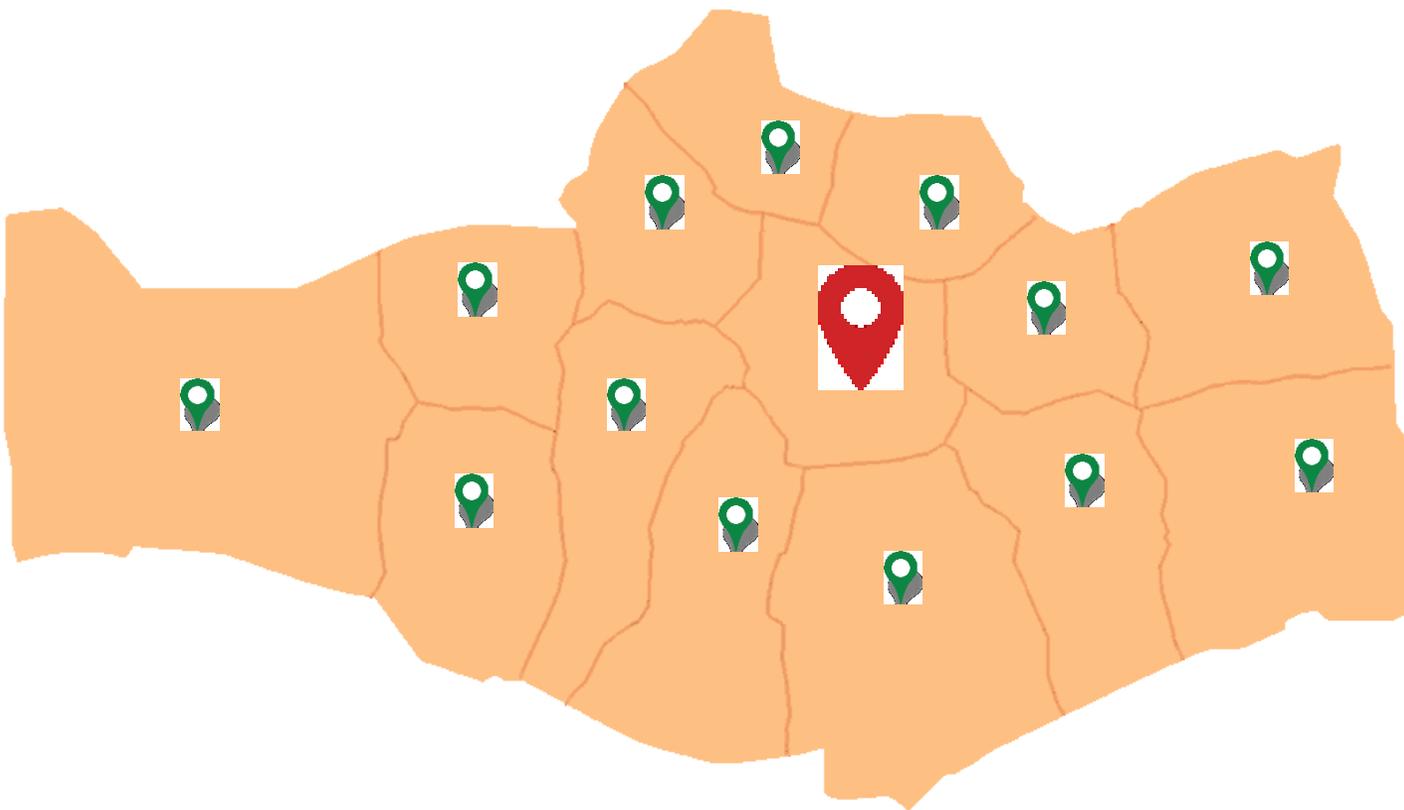
ЭРҮҮЛ ЧИЙРЭГ ЭР
ХҮН

ӨМНӨГОВЬ
НУТГИЙН ХИШИГ

1. Эх хүүхдийн эрүүл мэнд
2. Эрүүл элэг
3. Эрүүл шүд
4. Сүү тараг
5. Харшлын эсрэг

Нийгмийн эрүүл мэнд төв

 “Нийгмийн эрүүл мэндийн төв”: 8

 Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллага: 15

Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв: 1

ЗГ-ын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө

1.1.3: шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдвараас сэргийлэх, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах зорилтын хүрээнд:

- 1.1.3.5: Өвчний хяналт, сэргийлэлтийн төв байгуулна. (2,0 тэрбум, 2022)

2.1.5: Нийгмийн эрүүл мэндийн тогтолцоог бэхжүүлж, хууль эрх зүйн орчныг бий болгох зорилтын хүрээнд

- 2.1.5.1: Төрөлжсөн мэргэшлийн төв болон аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэгт эрүүл мэндийг дэмжих төв байгуулна(52,5 тэрбум, 2 дүүрэг, 5 аймгийн НЭ)
- 2.1.5.7: Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг нэгдсэн удирдлага, зохицуулалтаар хангах, лавлагаа төвийн чадавхийг нэмэгдүүлж, аймаг, дүүрэгт нийгмийн эрүүл мэндийн төв байгуулна(15.0 тэрбум, 3 аймаг, 2 дүүрэг)

НИЙГМИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

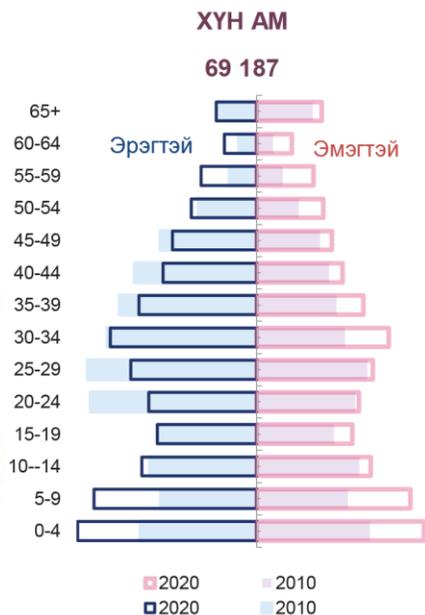
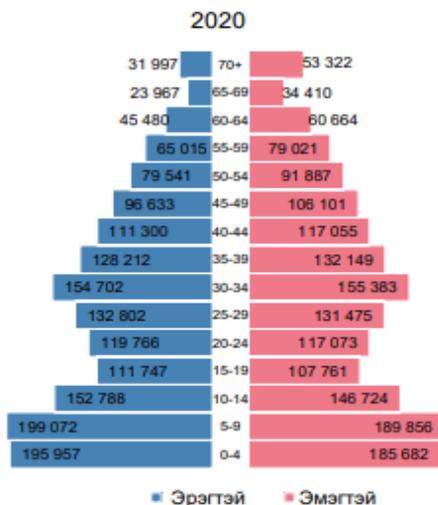

Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ (Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв, сум дундын эмнэлгийн бүтэц, үйл ажиллагаа MNS 5081-2013):

- Эрүүл мэндийг дэмжих үйл ажиллагаа
- Хүн амд эрүүл мэндийн боловсрол олгох
- Зонхилон тохиолдох ХБӨ урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэг
- Хүн амын эрүүл мэндийн хянан, эрүүлжүүлэх үйл ажиллагаа
- Зөвлөгөө өгөх үйл ажиллагаа
- Нийгмийн хамгаалал, халамжийн болон асаргаа сувилах үйлчилгээ
- Ээлтэй үйлчилгээ

Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээний багц

- Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ
- Халдварт болон халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хянах
- Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хяналт
- Хөнгөвчлөх тусламж
- Яаралтай түргэн тусламжийн үйлчилгээ

2020 оны хүн амын нас, хүйсийн суваргаас:

- Дунд хэсгээрээ аажмаар өргөсч байгаа нь хүн амын насны бүтэц идэрших хандлагатай
- 5-24 насны бүлгийн хүн амын хэсгээр нарийссан байгаа нь 1990 оноос хойш төрөлтийн түвшин эрс буурсан
- Суваргад хөдөлмөрийн насны хүн ам буюу 25-34 насны бүлгийн хүн ам харьцангуй их

Эмэгтэй

77.1

Улсын дундаж 75.8

>
8.4 жил

Эрэгтэй

68.7

Улсын дундаж 66.1

НАСНЫ ЗӨРҮҮ УЛСЫН ДУНДЖААС 1,3 ЖИЛ
БАГА БАЙНА.

МОНГОЛ ХҮНИЙ ЭРҮҮЛ,
ДУНДАЖ НАСЛАЛТ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАР

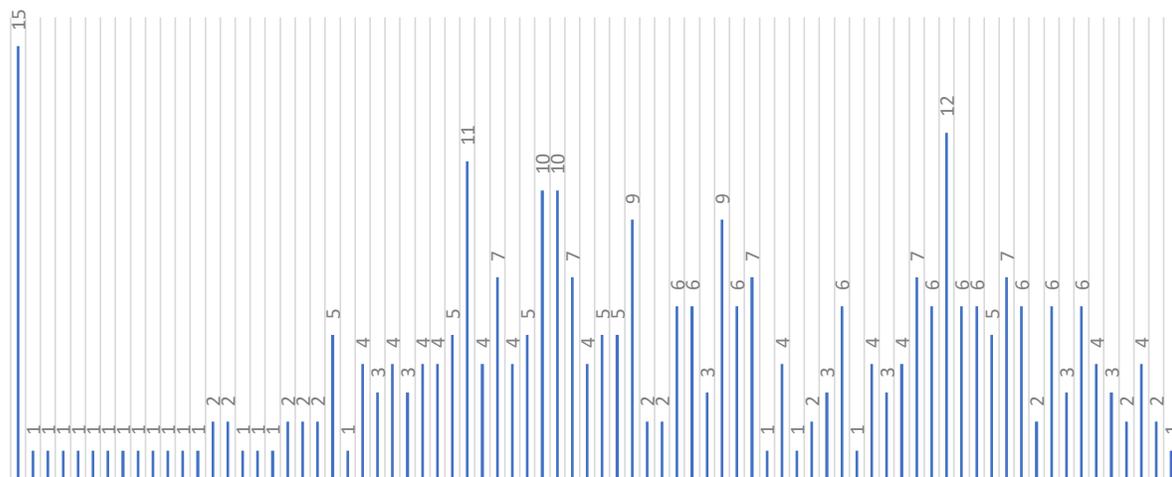

НАС БАРАЛТЫН ШАЛТГААН – ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН

ЭРЭГТЭЙ, ЭМЭГТЭЙ ХҮМҮҮСИЙН ДУНДАЖ НАСЛАЛТЫН ЗӨРҮҮ ИХЭСЧ, ЭРЧҮҮД БОГИНО НАСАЛЖ БАЙГААГИЙН ХАМГИЙН ТОМ ШАЛТГААН НЬ **ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН** БАЙНА.

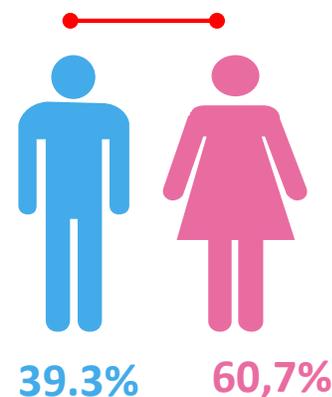
НАС БАРАЛТЫН НАСНЫ ТӨРӨЛ

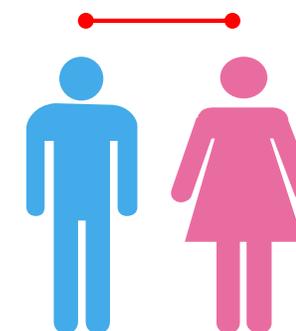
- Халдварт бус өвчлөл болох **зүрх судасны тогтолцооны** өвчин, **хавдар** гэсэн 2 өвчлөл 1995 оноос хойш нас баралтын зонхилох шалтгаан болж байна.

ЗОНХИЛОХ ӨВЧЛӨЛ ХҮЙСЭЭР

Халдварт бус өвчин

Хавдар

- Халдварт бус өвчлөл дотроо зүрхний ишемит өвчин, элэгний хавдар, тархины цус харвалт, зүрх судасны цочмог шигдээс, ходоодны хорт хавдар гэсэн өвчлөлүүд зонхилж байна.

31.4% хөдөлмөрийн насны /20-55 нас бүлэг /

Хүн амын дундах өвчлөл, нас баралт

ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН

Халдварт өвчин

Хоол боловсруулах
тогтолцооны өвчин

Амьсгалын тогтолцооны
өвчин

Зүрх-судасны тогтолцооны
өвчин

Шээс бэлгийн тогтолцооны
эмгэг

Мэдрэлийн тогтолцооны эмгэг

2018 онтой харьцуулахад Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 5258 тохиолдлоор нэмэгдсэн. Мэдрэл, Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчлөл жил бүр өсөн нэмэгдэж байна.

ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН

106

Зүрх-судасны тогтолцооны
өвчин

72

Хавдар

37

Гэмтэл, хордлого ба гадна
шалтгаант бусад тодорхой
эмгэг

30

Хоол боловсруулах тогтолцооны
өвчин

29

Амьсгалын тогтолцооны эмгэг

Осол гэмтэл, гадны шалтгаан

40 НАС

Халдварт бус
өвчин

Эрэгтэй : 57.1%

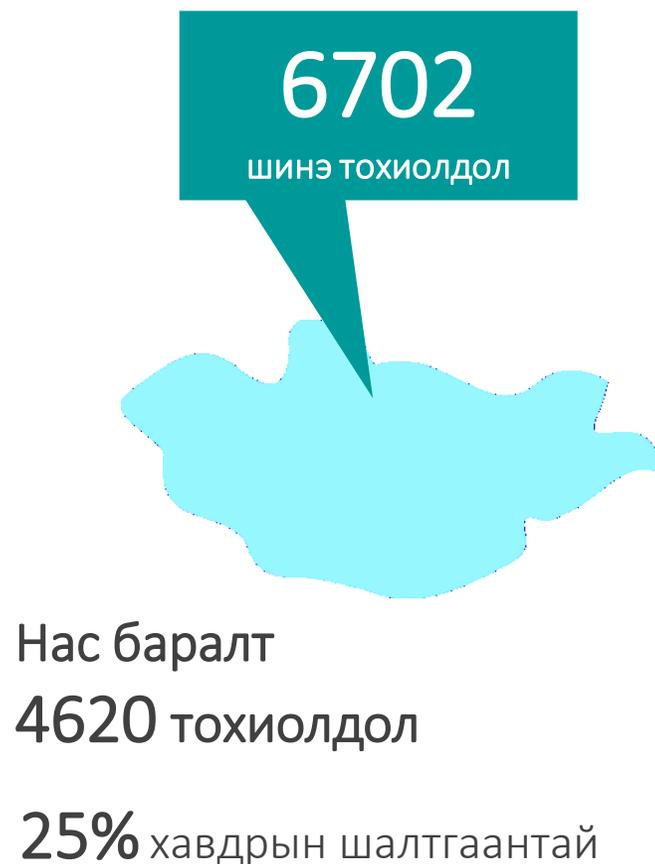

Хорт хавдрын өвчлөл, нас баралт 2021 он

- Дэлхийд

Хавдраар оношлогдсон хүмүүсийн 60% нь 1 жил хүрэхгүй нас барж байна.

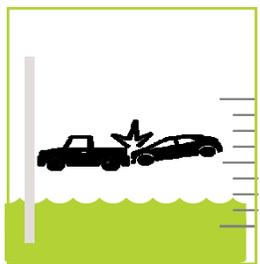
Хорт хавдраар өвчилсөн хүмүүсийн 72,5% нь хожуу үе шатандаа оношлогдож байна.

Осол, гэмтэл

Өвчлөл : 1013

Нас баралт: 42

Эрэгтэйчүүд: 90,4% Тэргүүлэх шалтгаан

Зам тээврийн
осол
35.7%

21.4%
Амиа хорлох

16.6%
Санамсаргүй
хордох, хорт
бодист өртөх

14.2%
Амьсгал боох
аюултай бусад
осол

2.5%
Хүчирхийлэл

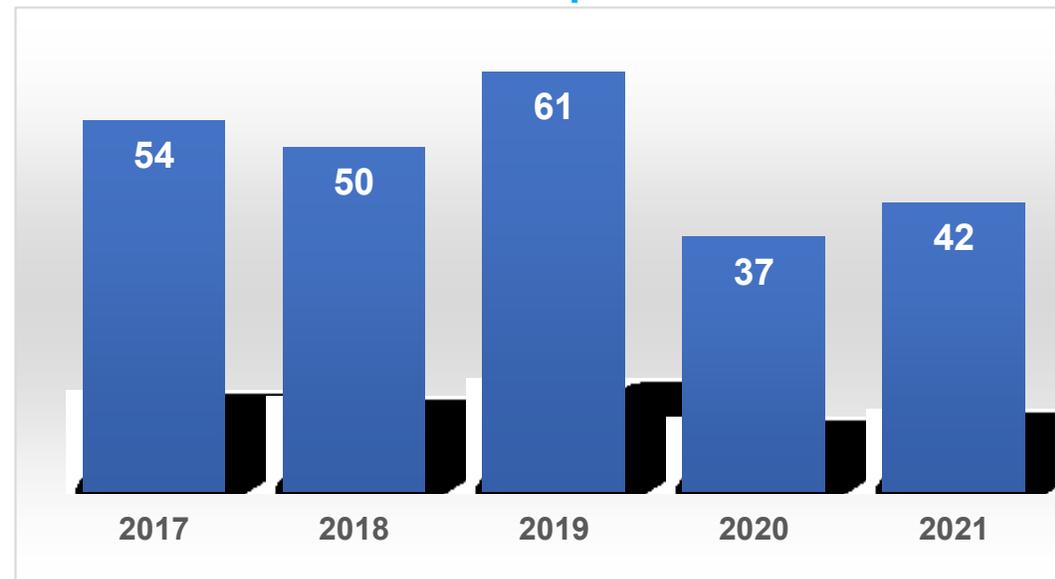

39.2%
Амьгүй механик
хүчинд өртөх

7.1%
Байгалын гамшиг

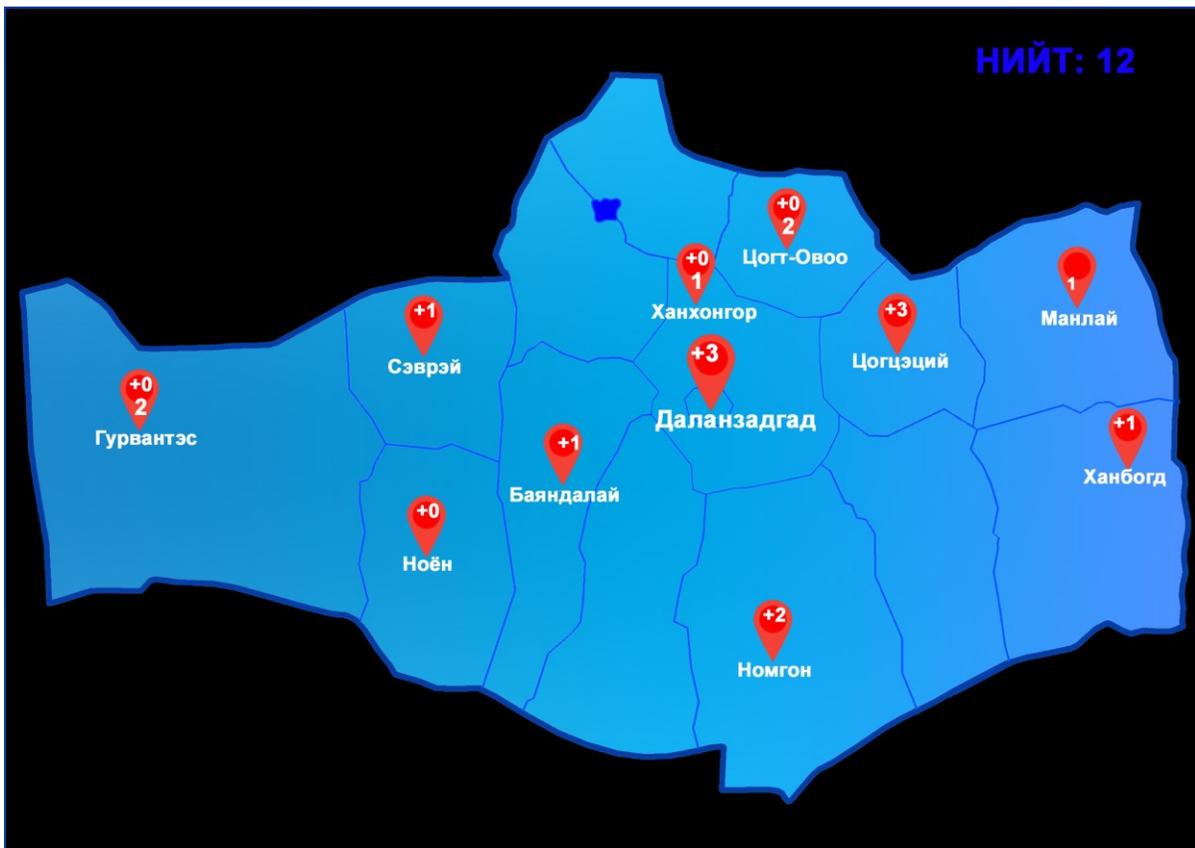
Осол, гэмтлийн нас баралт бодит тоогоор 2018-2021

- 18,1% нь 0-15 хүртэлх насны хүүхэд
- 81,8% нь 16-69 насны хүн эндсэн байна.
- Ослоор эндэгсдийн 78,7% нь эмнэлгийн ямар нэг тусламж авч чадаагүйн дээр эмнэлэгт нас барсан хүмүүсийн 57,1% нь хүнд гэмтлийн улмаас хоног болоогүй нас барсан байна

Бүх хэлбэрийн шинэ сүрьеэгийн бүртгэгдсэн тохиолдлын түвшин, насны бүлэг, аймгаар

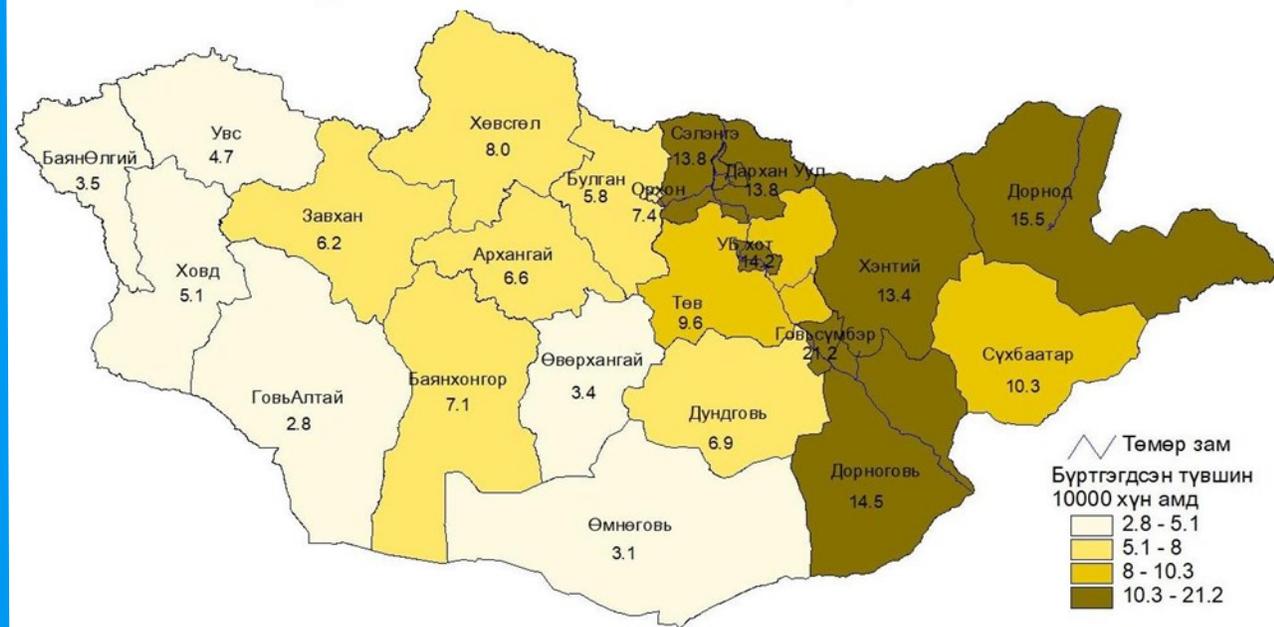
Залуу насныхны дунд өвчлөл өндөр бүртгэгдсээр байна!

Улсын дундаж 15-24 насны бүлгийн хүн амд өвчлөл их бүртгэгдэж байна

БҮС НУТАГТ ӨВЧЛӨЛ ХАРИЛЦАН АДИЛГҮЙ БАЙНА!

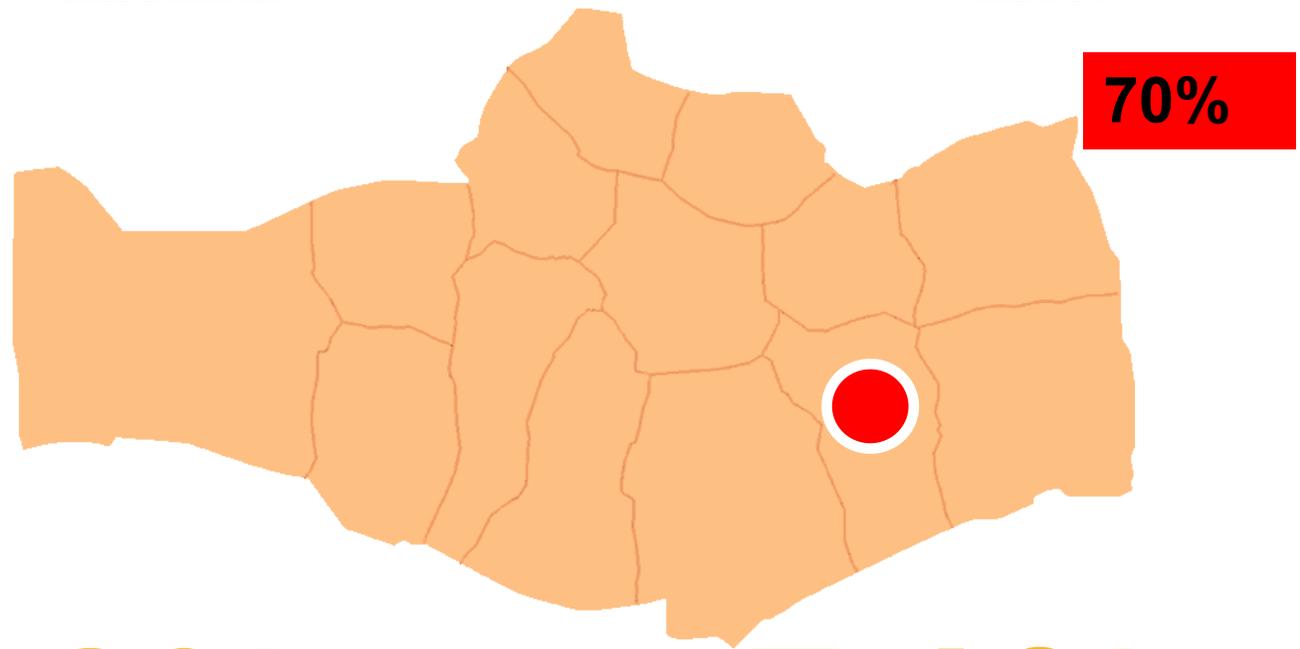
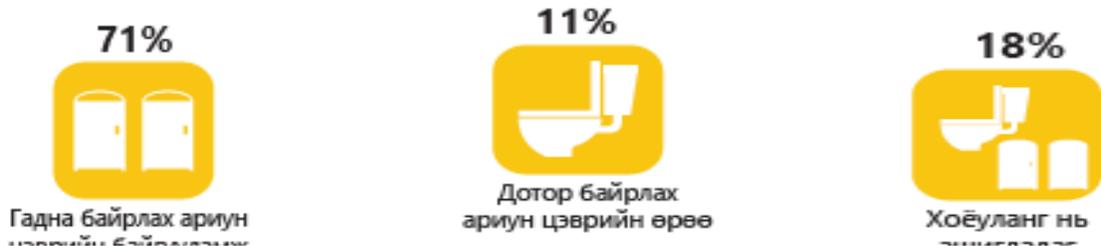
Бүртгэгдсэн тохиолдлын түвшин, 2019 он

Эх сурвалж: Сүрьеэгийн статистик тайлан, 2019 он

УС, АРИУН ЦЭВРИЙН БАЙГУУЛАМЖ

93%

Дотор байрлах ариун цэврийн өрөөтэй

14,2%

Бохир усны системд холбогдоогүй

7,1%

Зөөврийн ус тогтмол ашигладаг

Өсвөр насны хүүхдийн өвчлөл

- 12-18 насны хүүхдийн тоо-7112
- 2021 оны байдлаар бүртгэгдсэн өвчлөл-2399
- Тухайн насны 10000 хүүхдэд –3373.1
- Үүнээс: эр- 1041, эм- 1358

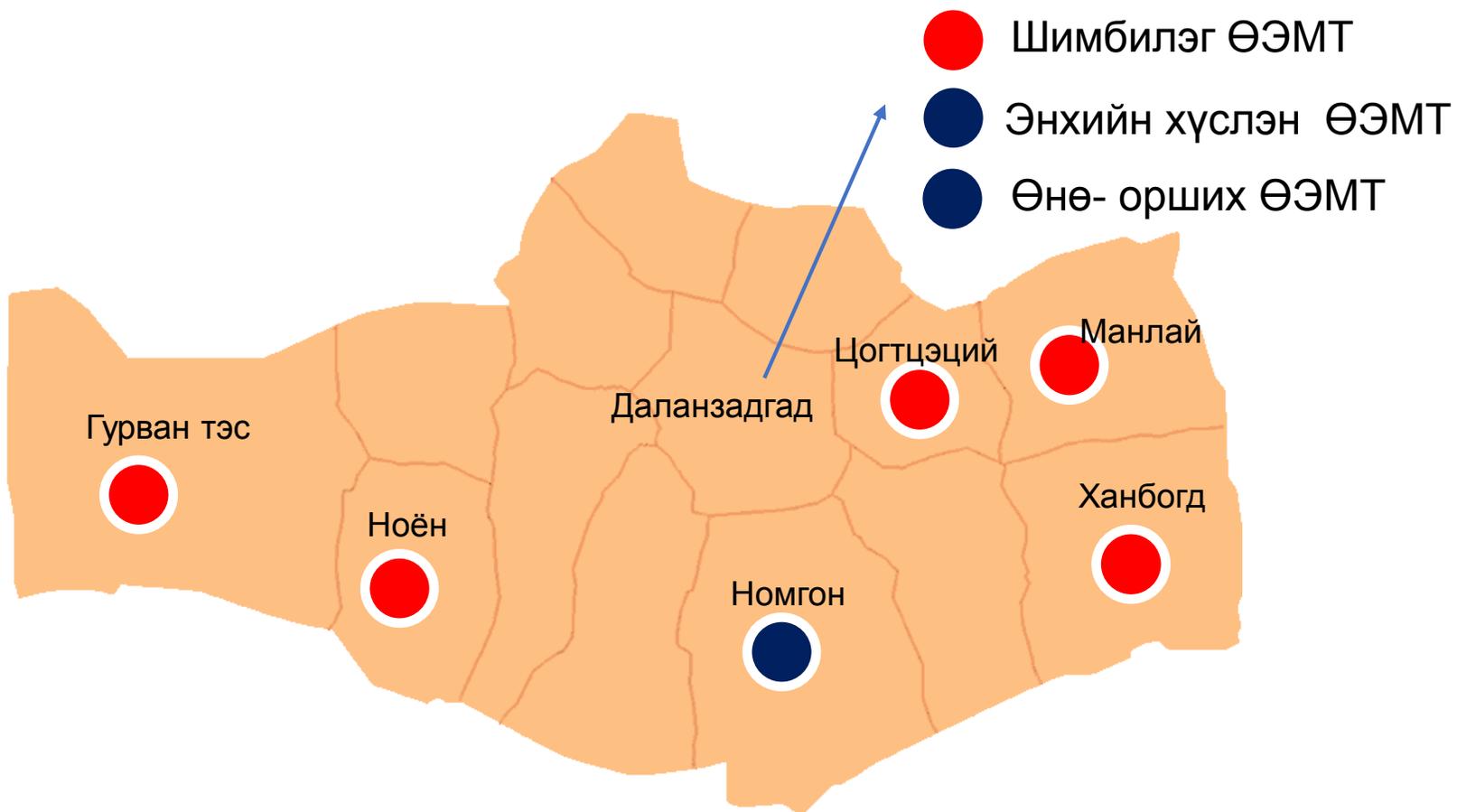
тэргүүлэх өвчлөл

- ХБЗӨ -918
- АЗӨ-417
- Арьс халимын эмгэг-227
- ШБЗӨ-203
- Мэдрэлийн эмгэг -218

Сэтгэцийн эмгэг – 6
бүртгэгдсэн.
Амиа хорлолт
бүртгэгдээгүй

Шүдний тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулж, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ

- Сум орон нутагт “Илгээлтийн шүдний дагина” арга хэмжээг зохион байгуулна.
- Амны хөндий, шүдний өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх сургалт мэдээллийн төв байгуулах
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдийн амны хөндийг бүрэн эрүүлжүүлэх

Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын 52.9%-аас дээш хувь амны хөндийн эрүүл мэндийн кабинеттай болно.

Хүн амын дунд хепатитийн вирусийн халдварыг эрт илрүүлж, үзлэг оношилгоо, шинжилгээ, эмчилгээнд бүрэн хамруулж, хепатитийн вирусийн шалтгаант элэгний архаг үрэвсэл, хатуурал, хорт хавдрын шалтгаант нас баралтыг бууруулна.

Хепатит вирусийн халдвар, элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлэг, оношилгоо, шинжилгээ, эмчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлж, иргэдийн эмчилгээнд хамрагдалтын хувийг нэмэгдүүлнэ.

Элэгний хорт хавдрын үед үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд төр, төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын хамтын ажиллагааг нэмэгдүүлнэ.

“Эрүүл элэг” хөтөлбөрийн үр ашиг, өгөөж, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, элэгний Д, В, С вирусийн халдвартай иргэдийн 60-аас дээш хувийг эмчилгээнд хамруулж, хорт хавдрын эрт илрүүлэг, хяналтыг сайжруулна.

Хөнгөвчлөх тусламжаа хэрэгтэй хүнд нь хангая!

№	Байгууллагын нэр	2-12 сартай хүүхэд	2 хүртэл насны ихэр хүүхэд	12 хүртэл насны хүнд хэлбэрийн ХБ хүүхэд	Жингийн алдагдалтай өсөлтийн хоцролтой	Нийт	Олгох санхүүжилт
1	Энхийн хүслэн	207	16	44	66	1281	30744000
2	Өнө-Орших	157	2	30	7	700	16800000
3	Шим билэг	278	6	35	7	1206	28944000
Нийт /Даланзадгад		642	24	109	80	3187	76488000
1	Баяндалай	16	0	3	18	152	3648000
2	Цогт-Овоо	34	2	7	0	149	3576000
3	Баян-Овоо	22	2	2	25	211	5064000
4	Булган	29	0	0	0	97	2328000
5	Гурвантэс	77	4	4	7	340	8160000
6	Мандал-Овоо	17	0	2	9	116	2784000
7	Манлай	61	0	4	0	244	5856000
8	Ноён	23	2	5	0	128	3072000
9	Номгон	40	2	4	0	157	3768000
10	Сэврэй	15	4	4	6	154	3696000
11	Ханбогд	137	2	11	10	533	12792000
12	Ханхонгор	10	0	2	8	90	2160000
13	Хүрмэн	18	0	4	0	83	1992000
14	Цогтцэций	158	6	32	14	762	18288000
Нийт		657	24	84	97	3216	77184000
Бүгд нийт		1299	48	193	177	6403	153672000

Эрүүл, аюулгүй ажлын байрыг дэмжих, ажил олгогчдод хандсан цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хүрээнд

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН
УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН **2022**

- Ажил олгогчидтой эрүүл, аюулгүй ажлын байрыг бий болгох чиглэлээр хамтран ажиллана.
- Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн стандартын хэрэгжилтийг үнэлнэ.
- Эрүүл, аюулгүй жишиг ажлын байрыг бий болгосон ажил олгогчдыг сурталчилна.
- ЭМБ-ыг магадлан итгэмжлэх журамд “Эрүүл аюулгүй ажлын байр бүрдүүлэх” заалт оруулна.

УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, ЭРТ ИЛРҮҮЛЭХ ҮЗЛЭГ, ШИНЖИЛГЭЭ, ОНОШИЛГОО

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН
УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН **2022**

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН
2022 ОНЫ А/139 ТУШААЛ

НАСАНД ХҮРЭГСДИЙН ЭРТ ИЛРҮҮЛЭХ ҮЗЛЭГ, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТОВЛОЛ

ХҮЗҮҮ ТОЛГОЙ, АМНЫ ХӨНДИЙН ЭМГЭГ

СҮРЬБЭ

ЗҮРХ СУДАСНЫ ЭМГЭГ

ХОДООДНЫ ХАВДАР

ЭЛЭГНИЙ ХАВДАР

БӨӨР, ШЭЭСНИЙ ЗАМЫН ЭМГЭГ

БҮДҮҮН, ШУЛУУН ГЭДЭСНИЙ ХАВДАР

БЭЛГИЙН ЗАМААР ДАМЖИХ ХАЛДВАР

ХҮҮХДИЙН ЭРТ ИЛРҮҮЛЭХ ҮЗЛЭГ, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТОВЛОЛ

БОДИСЫН СОЛИЛЦООНЫ ЭМГЭГ ӨӨРЧЛӨЛ

ХҮҮХДИЙН ӨСӨЛТ, ХӨГЖЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ

ХАРААНЫ ЭМГЭГ

ГҮЙЛСЭН БУЛЧИРХАЙН ҮРЭВСЭЛ

ШҮДНИЙ ЦООРОЛ

ЗҮРХНИЙ ЭМГЭГ

ТАРГАЛАЛТ

18-аас дээш насанд

19

0-18 насанд

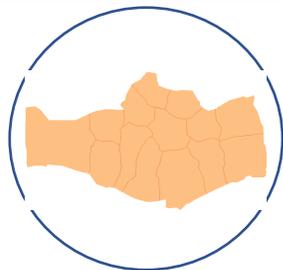
10

төрлийн үзлэг, оношлогоо,
шинжилгээг тус тус хийнэ

УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, ЭРТ ИЛРҮҮЛЭХ ҮЗЛЭГ

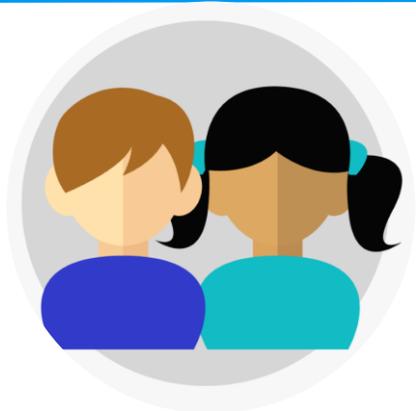
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН
УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН **2022**

Нийт хүн ам
72935

Үзлэгт хамрагдах хүн ам /90%
65641

Цэцэрлэг, сургууль
0-18 нас **25185**

Оюутан 19-24 нас
5662

Хөдөлмөрийн насны
иргэд 25-55 нас **28296**

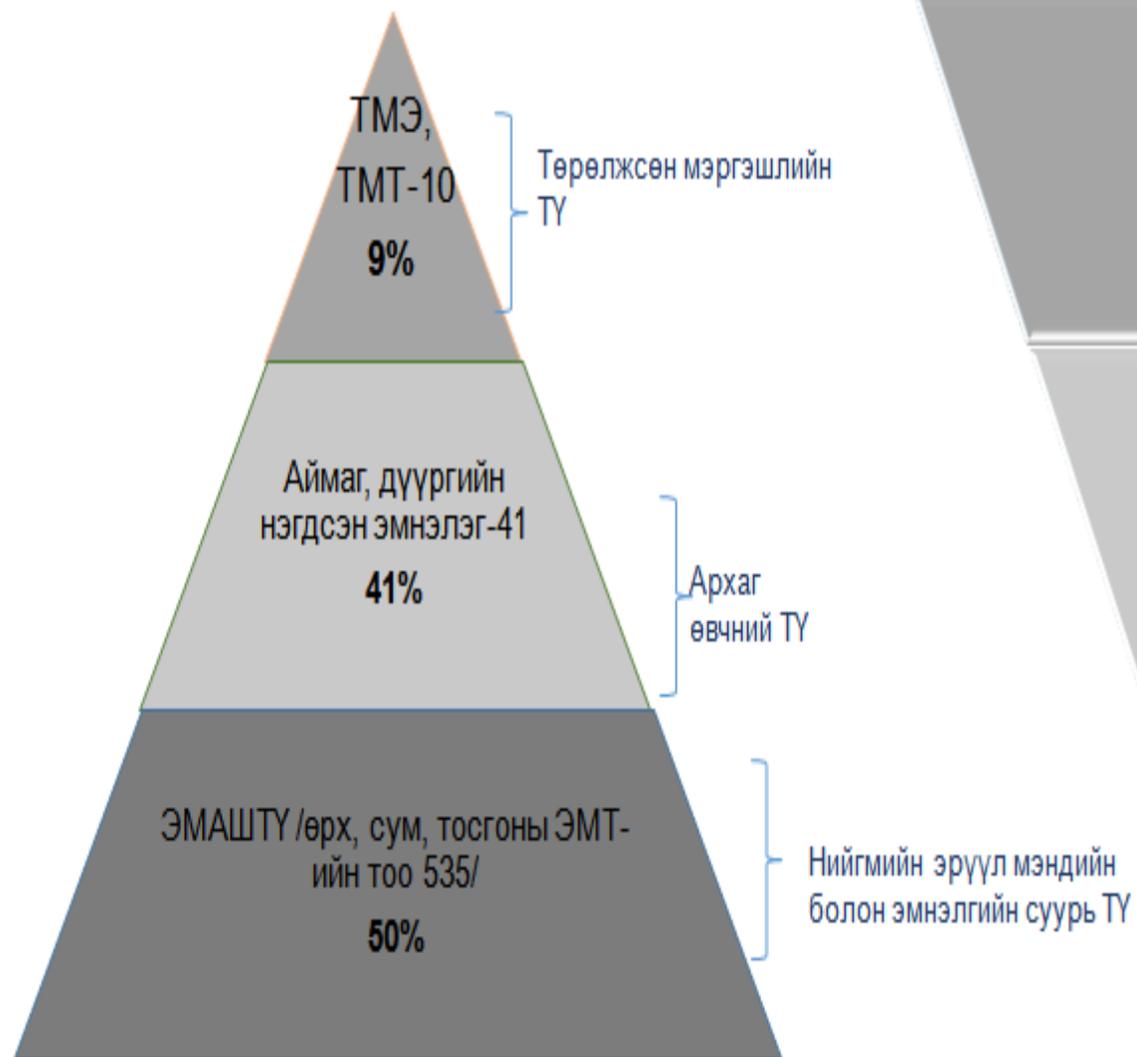

Тэтгэврийн насны
иргэд 56-с дээш
6496

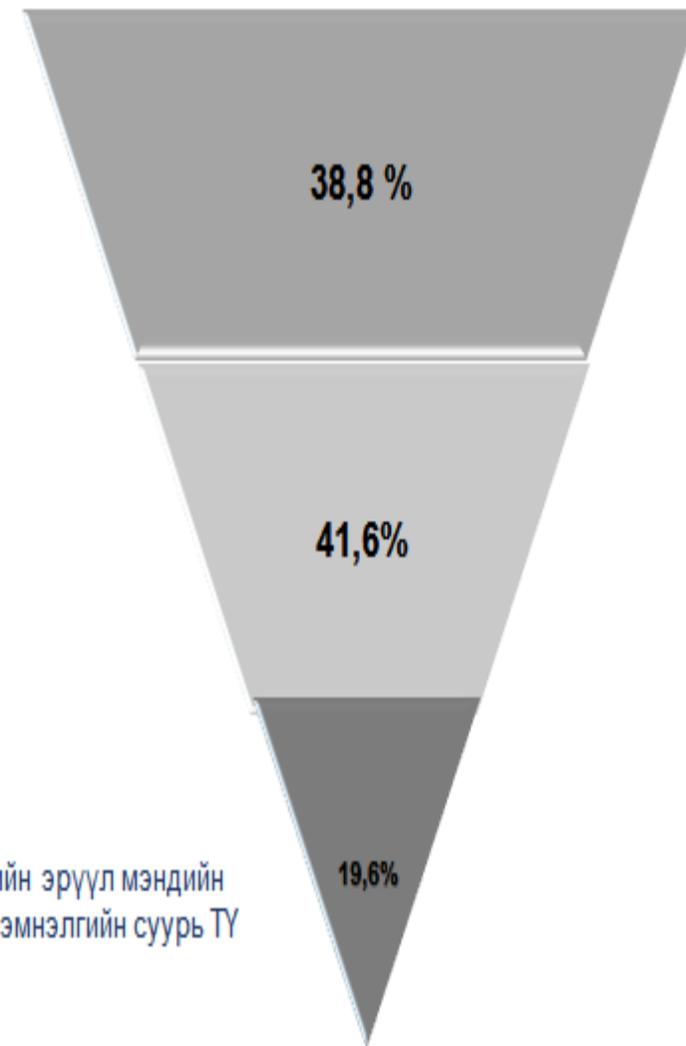
САНХҮҮЖИЛТ=Эрүүл мэндийн даатгал+ Орон нутгийн төсвийн санхүүжилт

ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ БОЛОН САНХҮҮЖИЛТ /өнөөгийн байдал /

Тусламж үйлчилгээ

Санхүүжилт

А-54
Б-120
В-147

НИЙГМИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЦААШДЫН ЧИГ ХАНДЛАГА

1. Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлгийг ялангуяа Артерийн гипертензия, чихрийн шижин, умайн хүзүү, хөхний хорт хавдрын эрт илрүүлэг, хянах, шилжүүлэх, эргэн дуудах тогтолцоог бүрэн хэрэгжүүлэх.
2. Хүн амын эрүүл мэндийн боловсролыг дэмжиж, иргэд, олон нийтийн хүлээлтэд нийцсэн эрүүл мэндийн үнэн, зөв мэдээллээр хангаж ажиллах.
3. Иргэн бүрийг 2 жил тутамд урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд хамруулах тогтолцоог бүрдүүлнэ.
4. Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний тандалт, сэргийлэлтийг сайжруулж, бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчнийг бууруулна.
5. Сүрьеэгүй аймаг, сум болох хөдөлгөөнийг орон нутгийн хэмжээнд зохион байгуулах.
6. Осол гэмтлийг бууруулахад төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэд олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлэх.
7. Хавдрын оношилгоо, эмчилгээ, хөнгөвчлөх тусламж үйлчилгээний чанар хүртэмжийг нэмэгдүүлж, хөгжүүлэх.
8. Нийгмийн эрүүл мэндийн чадварлаг боловсон хүчний нөөцийг бүрдүүлэх, сургаж мэргэшүүлэх.
9. Эрүүл мэндийн аюул, эрсдэл, онцгой байдлын үед шуурхай хариу арга хэмжээ авах, тогтмол хянах, бэлэн байдлыг хангах.

---

11. Нялх, бага насны хүүхдийн хооллолтын зөвлөгөө өгөх эрүүл мэндийн ажилтнуудын ур чадварыг дээшлүүлэх

12. Өсвөр үеийхний сэтгэцийн эрүүл мэндийн асуудал, хорт зуршил

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН
УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН **2022**

**Анхаарал хандуулсан
ТАНД
баярлалаа**